

Problemy polskich miast

Andrzej Porawski
dyrektor Biura ZMP
członek GKUA i Rady Statystyki

Lista problemów 2017+

- Mieszkańcy
- Przestrzeń
- Zasoby
- Zarządzanie

Mieszkańcy

- Demografia:
 - migracje – wyludnianie / suburbia
 - brak rąk do pracy / imigranci
- Demokracja:
 - wysokie notowania / niska świadomość
 - wzrasta samodzielność / maleje partycypacja
 - koniec ery menadżerów; brak liderów...
- Kapitał społeczny:
 - socjologowie: brak zaufania
 - burmistrzowie: brak poczucia dobra wspólnego
- Rola mediów:
 - 1600 tytułów lokalnych pism samorządowych...

Przestrzeń

- Planowanie przestrzenne – pilne potrzeby:
 - zniesienie WZ, powrót urbanistyki (KUB)
 - zwiększona rola studium (KUB)
 - uproszczone przepisy budowlane dla obszarów zagospodarowanych (KUB)
 - zmiany w opodatkowaniu nieruchomości (grunty, ulgi)
- Brak koordynacji międzygminnej:
 - zwłaszcza ***miasto - przedmieścia***
 - studium ramowe (KUB)
- Dzika suburbanizacja:
 - wszystko drożeje (miasto; infrastruktura)

Zasoby

- Środowisko:
 - krajobraz (reklamy...)
 - odpady (nieadekwatne przepisy)
- Infrastruktura:
 - znaczny postęp pod ziemią 1990-1999
 - dominacja transportu i dróg od 2000 ↗
 - infrastruktura społeczna – szybki przyrost
 - mieszkania – ogromne potrzeby
- Finanse publiczne:
 - problematyka zadłużenia (IWZ, WPF, WPI)
 - gospodarowanie mieniem komunalnym (Niepołomice, Wyszaków)

Zarządzanie – koniec NPM

- Relacje wewnętrzne:
 - jednostki pomocnicze
 - współpraca między-sektorowa
 - mechanizmy partycypacji
- Relacje zewnętrzne:
 - granice administracyjne / obszary funkcjonalne
(prawo: metropolie, związki, „obwarzanki”)
 - współpraca między-samorządowa
- Monitoring:
 - brak danych w statystyce publicznej (SMUP)
 - prawo do wiedzy o miastach (SAS, Moja Polis)

Syntetyczny wskaźnik rozwoju wg ZMP

Dobre zarządzanie wymaga jednak coraz dokładniejszego **mierzenia** zachodzących procesów rozwojowych i szybkiego wyciągania wniosków z systematycznego monitoringu. Ważne jest, by ten monitoring prowadzić **w sposób ciągły** i wykorzystywać przy podejmowaniu decyzji, zarówno bieżących jak i strategicznych. Porównania z innymi są przydatne i mogą prowadzić do ciekawych wniosków, ale mają znaczenie pomocnicze.

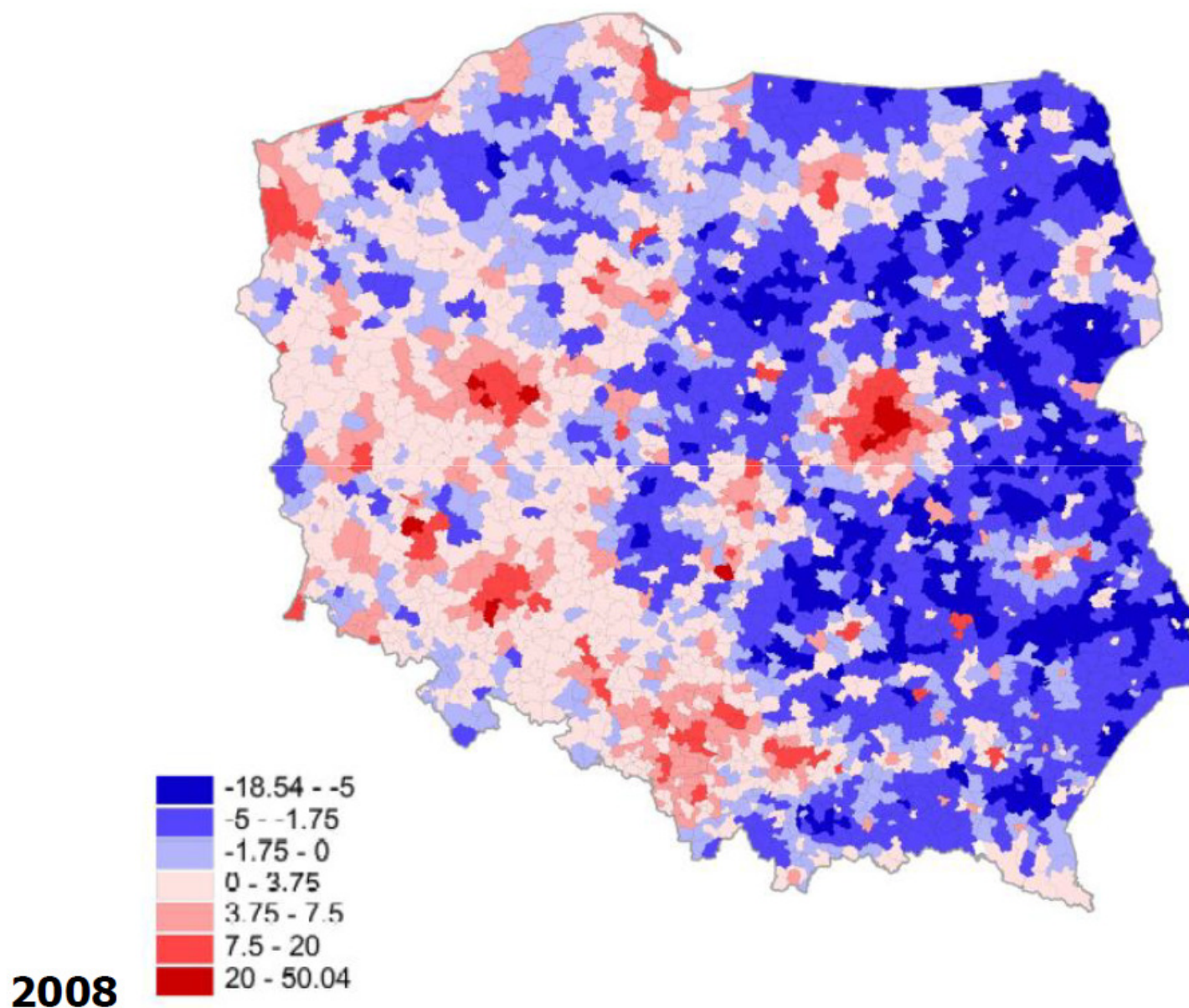
Wzięliśmy pod uwagę:

- 1) PIT na mieszkańca (charakteryzuje zasobność mieszkańców, a więc i gminy),
- 2) CIT na mieszkańca (związany z rozwojem dużych podmiotów gospodarczych),
- 3) Podatek od nieruchomości (PN) (pośrednio charakteryzujący „produktywność” przestrzeni gminy, generującą m.in. środki na rozwój infrastruktury lokalnej),
- 4) Podatek od czynności cywilnoprawnych (PCCP) na mieszkańca (związany z aktywnością lokalnego obrotu majątkowego, głównie rynku nieruchomości),
- 5) Liczba mieszkańców w wieku 25-34 w liczbie mieszkańców ogółem („wskaźnik potencjału demograficznego” - obrazujący przyszły potencjał demograficzny i atrakcyjność miejsca dla młodych mieszkańców, którzy są w wieku najbardziej rozwojowym pod względem demograficznym, społecznym i gospodarczym),
- 6) Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (miara społecznego wymiaru stanu gospodarki lokalnej),
- 7) Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie mieszkańców ogółem (wskaźnik obciążenia demograficznego).

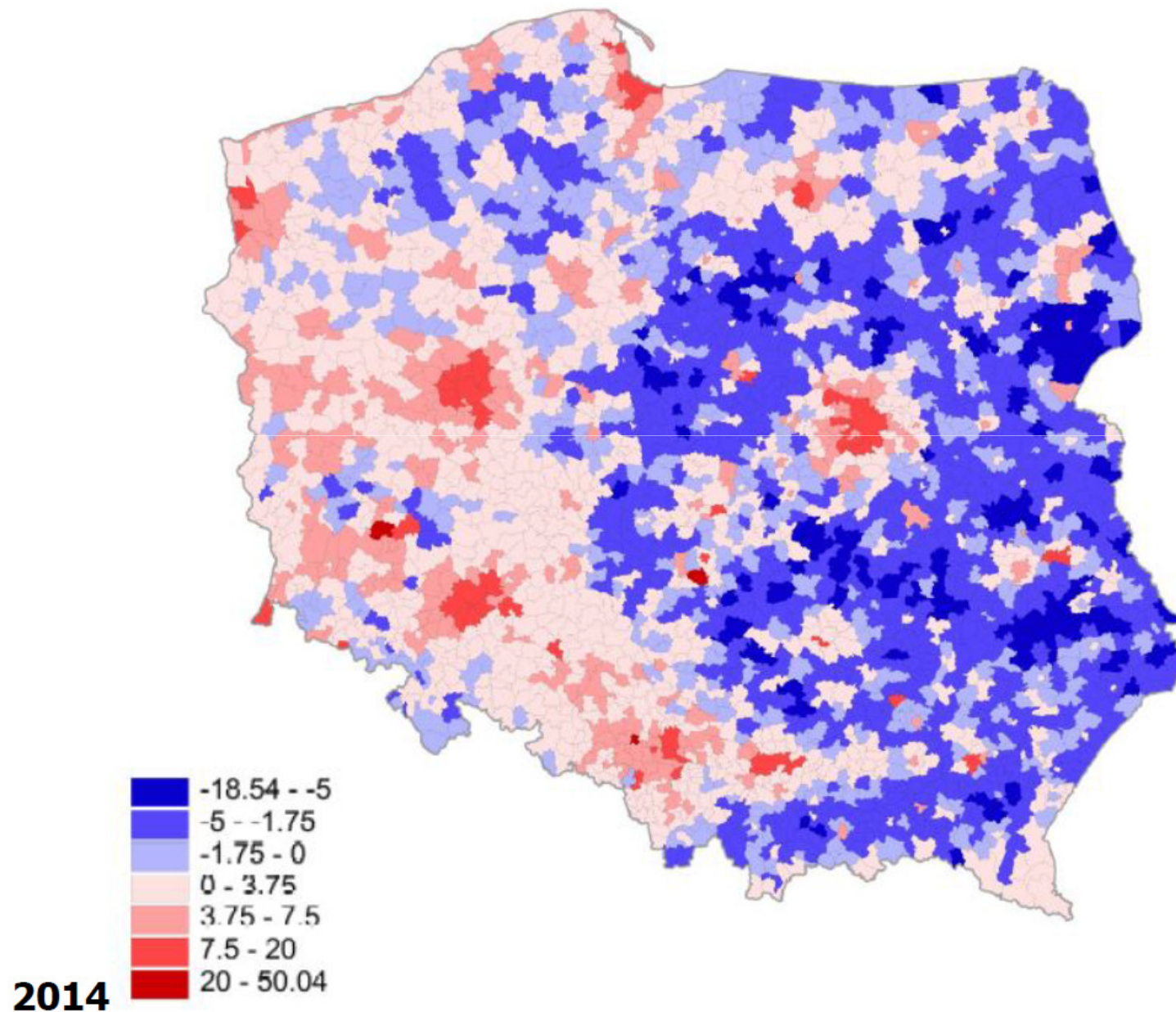
Wskaźniki 1, 2, 3, 4 i 5 są stymulantami, a wskaźniki 6 i 7 - destymulantami.

Wartość wskaźnika syntetycznego wyliczono jako sumę odchyłeń standardowych dla poszczególnych wskaźników przyjętych do zestawienia. Dla wskaźników 6 i 7 (destymulanty) przyjęto wartości odwrotne. Wszystkie wskaźniki cząstkowe potraktowano jednakowo, nie nadając im żadnych wag odzwierciedlających ewentualne różnice w sile ich oddziaływania (metoda **Z-scores**, polegająca na budowie syntetycznego indeksu będącego sumą standaryzowanych wartości wskaźników cząstkowych).

Syntetyczny wskaźnik rozwoju 2008

Syntetyczny wskaźnik rozwoju 2014

Syntetyczny wskaźnik rozwoju - dynamika

